

PROGRAMMA'S VOOR INDIVIDUELE NASCHOLING EN COMPETENTIEGERICHT LEREN

OPBOUW VAN PIN'S

PIN's worden natuurlijk niet lukraak gemaakt. Wie wel eens een PIN doorneemt, weet dat elk programma bestaat uit een aantal hoofdstukken, en dat elk hoofdstuk steeds één kant belicht van het onderwerp dat in de PIN centraal staat. Achter deze opzet gaan opvattingen schuil over de taken en de noodzakelijke deskundigheid van huisartsen.

In de huisartsgeneeskundige zorg kunnen zeven taakgebieden worden onderscheiden. Op ieder van deze taakgebieden heeft de huisarts specifieke kennis en vaardigheden nodig, die 'competenties' worden genoemd. Alle taakgebieden samen én de daarbijbehorende competenties vormen 'het competentieprofiel' van de huisarts. Het profiel is de leidraad voor het maken van PIN's.

HET COMPETENTIEPROFIEL

Het competentieprofiel van de huisarts is gebaseerd op het Canadese CanMeds-rapport en vormt het uitgangspunt van het project Actualisering Huisartsopleiding van de Raad voor de Huisartsopleiding (RHO). Binnen het profiel worden de volgende zeven taakgebieden onderscheiden: vakinhoudelijk handelen, arts-patiëntcommunicatie, samenwerken, organiseren, maatschappelijk handelen, wetenschap en onderwijs, en professionaliteit.

Van elk taakgebied is een kernachtige omschrijving gemaakt. Per taakgebied worden de competenties genoemd waarop goed huisartsgeneeskundig handelen op dat specifieke terrein moet zijn gebaseerd.

TOEPASSING IN PIN'S

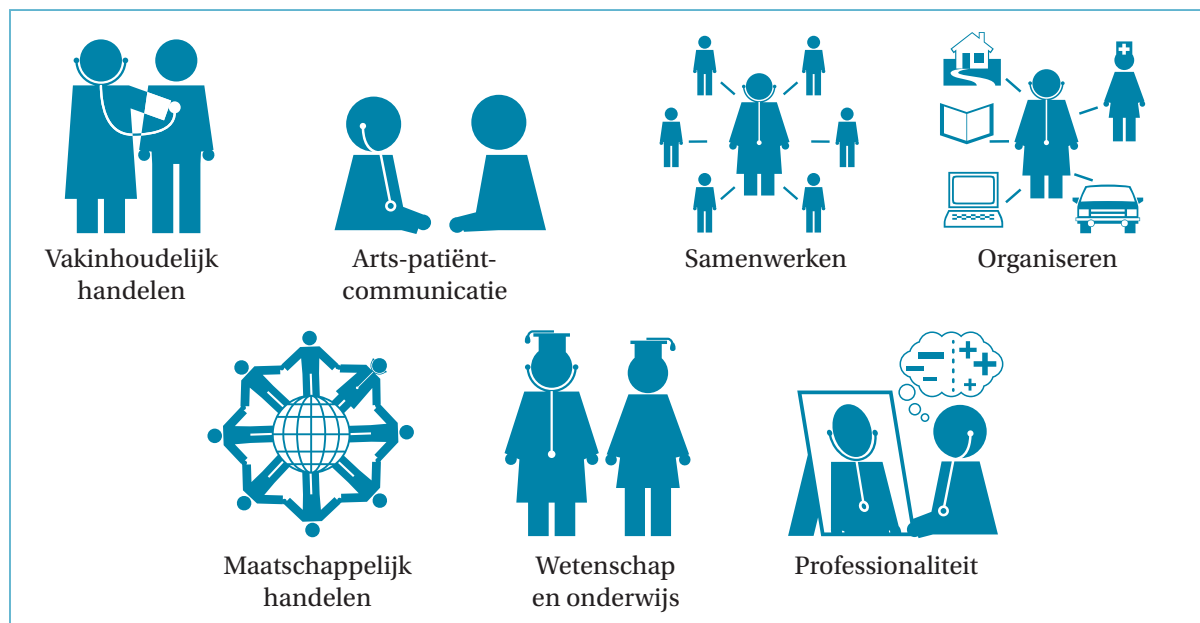
In de verschillende hoofdstukken van een PIN komen alle taakgebieden één voor één aan de orde. Elk hoofdstuk behandelt, voor zover dat mogelijk is, steeds ook de bij het taakgebied behorende competenties.

Niet alle competenties zijn op elk onderwerp van toepassing. Ook kan het belang van een competentie per onderwerp wisselen. Bij het onderwerp 'depressie' zullen arts-patiëntcommunicatie en samenwerking uitgebreider aan de orde komen dan bijvoorbeeld bij het onderwerp 'urinewegsinfecties'. Bij 'urinewegsinfecties' zal bijvoorbeeld organisatie weer meer nadruk krijgen.

Niet alle competenties zijn te leren door het doornemen van een PIN. Soms is een andere vorm van scholing meer geschikt zoals discussie met collega's, intervisie en reflectie op eigen handelen. Een PIN kan wel een duw in de juiste richting geven om het vak in de volle breedte te (blijven) beoefenen.

DE ZEVEN COMPETENTIES VAN DE HUISARTS

De zeven taakgebieden uit het competentieprofiel van de huisarts zijn:

1. Vakinhoudelijk handelen

Het vakinhoudelijk handelen van de huisarts omvat alle medische activiteiten die hij ontplooit naar aanleiding van klachten, problemen en vragen over ziekte en gezondheid. De kern van de medische handelingen bestaat uit het differentiëren van de klacht naar aard en ernst en het beoordelen van de noodzaak van interventie. Vanuit een werkhypothese wordt een behandlungsplan opgesteld en het effect hiervan wordt bewaakt. De huisarts: interpreteert de klacht binnen de context; past het diagnostisch, therapeutisch en preventief arsenaal van het vakgebied doelgericht en evidence based toe; levert op gestructureerde wijze eerstelijnszorg.

2. Arts-patiëntcommunicatie

Dit taakgebied omvat alle verbale en non-verbale communicatie tussen huisarts en patiënt tijdens een consult, telefonisch overleg, visite of via e-mail. De kern van het handelen bestaat uit het initiëren en onderhouden van een constructieve dialoog met de patiënt en het zorgdragen voor een medisch verantwoorde gezamenlijke besluitvorming. De huisarts bouwt effectieve behandelingsrelaties met patiënten op; past communicatietechnieken en -middelen doelgericht toe; betreft de patiënt actief bij de besluitvorming.

3. Samenwerken

Dit taakgebied omvat alle beroepsmatige interpersoonlijke contacten binnen de eigen huisartsenvoorziening (tussen collega-huisartsen, praktijkassistenten, praktijkverpleegkundigen en -ondersteuners); met andere huisartsen (in hagro, HDS en beroepsverenigingen); met zorgverleners buiten de huisartsenvoorziening. Het participeren in een netwerk van functionele samenwerkingsrelaties en het optimaal gebruik maken van beschikbare expertises is essentieel voor het realiseren van effectieve en efficiënte samenwerking. De huisarts draagt bij aan effectieve intra- en interdisciplinaire samenwerking en ketenzorg; past samenwerkingsvaardigheden doelgericht toe; verwijst doelgericht op basis van actueel inzicht in de expertise van andere zorgverleners.

4. Organiseren

Dit taakgebied betreft het realiseren van regels en afspraken over het functioneren van de huisartsenzorg binnen een systeem van kwaliteitseisen. De kwaliteit van de huisartsenzorg wordt continu gevolgd aan de hand van relevante indicatoren. De huisarts realiseert integrale en doelmatige huisartsenzorg die continu en toegankelijk is; past organisatie- en managementprincipes doelgericht toe; gebruikt informatietechnologie voor optimale patiëntenzorg.

5. Maatschappelijk handelen

Het handelen binnen dit taakgebied omvat het afwegen van de belangen van de patiënt tegen de belangen van andere hulpvragers en maatschappelijke belangen. Kern is het maatschappelijk verantwoord uitoefenen van het beroep. De huisarts bevordert de gezondheid van individuele patiënten en groepen patiënten; handelt overeenkomstig de geldende wetgeving voor de huisarts (WGBO, Wet BIG, Wet BOPZ, het 'groene boekje' van de KNMG); behartigt belangen van (toekomstige) patiënten bij incidenten in de zorg; handelt kostenbewust.

6. Wetenschap en onderwijs

Dit taakgebied omvat het verwerven, toepassen en overdragen van wetenschappelijke kennis en van gemeenschappelijke en gesystematiseerde ervaringskennis. De principes van evidence-based medicine (EBM) vormen hiervan de kern. De huisarts onderbouwt de zorg op wetenschappelijk verantwoorde wijze; bevordert de ontwikkeling en implementatie van vakkennis; bevordert de deskundigheid van studenten, aios, collegae en andere zorgverleners.

7. Professionaliteit

Het taakgebied omvat het hanteren, bevorderen en onderhouden van de vakbekwaamheid. Reflectie op de eigen competenties is hierbij een essentiële vaardigheid. De huisarts houdt persoonlijke en professionele rollen in evenwicht; werkt systematisch en doelbewust aan verbetering van zijn beroepsmatig functioneren; gaat binnen het kader van de beroepsethiek bewust om met voorkomende verschillen in normen en waarden.